

Onderwerp: Voorstel over de doorstart en herinrichting
van de dierenweide

Schiermonnikoog, 8 september 2011

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp

Voorstel over de doorstart en herinrichting van de dierenweide.

Aanleiding

In de aanbiedingsbrief bij de begroting 2011 doen burgemeester en wethouders het voorstel de kinderboerderij te sluiten op het moment, dat de huidige beheerder met pensioen gaat. Dat is per 1 oktober 2011.

Uw raad heeft in zijn vergadering van 9 november 2010 besloten een commissie in het leven te roepen die moet onderzoeken of en zo ja, welke mogelijkheden er zijn om de boerderij in de bestaande of een andere vorm in stand houden en zo te kunnen handhaven als voorziening voor de kinderen van de inwoners en de gasten van het eiland. In de bespreking van dit onderwerp op 9 november 2010 kwam naar voren, dat de kinderen bij dit onderzoek betrokken moeten worden en dat ook de omgeving van de bestaande kinderboerderij hierbij in beeld moet komen.

Na de bovengenoemde vergadering is de commissie opgericht. De commissie bestaat uit:

Voorzitter:

- De heer J. Dijkstra

Een vertegenwoordiger uit of aan te wijzen door elke raadsfractie:

- Mevrouw M. Rupert (DS 10);
- De heer H. AB (Ons Belang);
- Mevrouw E. Claessens (Schiermonnikoogs Belang);
- De heer R. Mulder (Christelijke Groepering Schiermonnikoog).

Twee vertegenwoordigers uit de bevolking die zich betrokken voelen bij dit onderwerp.

- Mevrouw I. Bloem;
- De heer A.F. Berends.

Twee jongeren uit of aan te wijzen door het Jeugdparlement.

- Sterre Brans;
- Laura van der Zee.

De twee betrokken ambtenaren

- De heer H. Klopstra;
- De heer C.J. Boer.

Toelichting

Wat heeft de commissie gedaan.

Allereerst gaan wij, evenals in het vorige voorstel, uit van de realisatie van een dierenweide en dus niet van een kinderboerderij. Ook het advies van onze adviseur, de heer E. Franken, is gericht op de realisatie van een dierenweide. Een kinderboerderij impliceert een voorziening die de gehele dag is

geopend en waarbij mens en dier rechtstreeks met elkaar in contact komen. Een dergelijke voorziening is, gelet op de hoge kosten (minimaal 1 full time beheerder), niet haalbaar.

Wij hebben als commissie onderzoek verricht naar het draagvlak voor een dierenweide en daarbij de doelgroepen betrokken. Daarnaast hebben we het financiële, inhoudelijke en beleidsmatige kader voor de nieuwe dierenweide vastgesteld.

De commissie is op vrijdag 18 februari jl. voor het eerst bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst was onze adviseur, de heer E. Franken, aanwezig. De heer Franken heeft veel ervaring en expertise op het terrein van kinderboerderijen en dierenweiden. Wij hebben de heer Franken de opdracht gegeven een advies te schrijven voor een dierenweide op Schiermonnikoog. Dit advies is bij deze notitie gevoegd. De conclusie van de heer Franken is dat een goede doorstart van de kinderboerderij in de vorm van een dierenweide mogelijk is met een eenmalige grote opknappbeurt en aanpassing van het terrein, gebouwen en dierenbestand. Uiteraard dient daarvoor jaarlijks een budget te zijn en een vaste bemensing. In zijn advies schetst de heer Franken het kader waarbinnen de realisatie van een dierenweide mogelijk is. Hiervoor verwijzen wij naar hoofdstuk 3 - aanbevelingen en adviezen – van het advies.

De leden van de commissie, maar ook uw raad, hebben vele reacties binnen gekregen over het voornemen van burgemeester en wethouders om de kinderboerderij te sluiten. Zonder enige uitzondering waren deze reacties gekant tegen het opheffen van de kinderboerderij. Men wil de kinderboerderij, in wat voor vorm dan ook, behouden. De reacties waren afkomstig van veel jongeren (basisschool, VMBO), ouders met kinderen, maar ook ouderen. Tijdens een bezoek aan de basisschool hebben we een aantal ideeën van de leerlingen ontvangen. Deze liggen voor u ter inzage. Wij hebben het advies van de heer Franken zorgvuldig bestudeerd. In de vergadering van de commissie op maandag 16 mei 2011 is het advies uitgebreid besproken. Daarbij was een vertegenwoordiging uit de Jeugdraad aanwezig.

Op 15 juni heeft uw raad het voorstel over de kinderboerderij/dierenweide besproken. De fracties van SB en het CGS hebben niet ingestemd met het voorstel. De voornaamste drempel was de hoogte van het budget voor een beheerder. Beide fracties opteren voor een eenvoudige dierenweide met zo weinig mogelijk personele lasten.

Wij zijn als commissie kinderboerderij/dierenweide op donderdag 7 juli 2011 en vrijdag 12 augustus 2011 weer bij elkaar geweest en hebben de raadsbehandeling uitvoerig besproken.

Doelstellingen van de dierenweide

De doelstellingen die we nastreven zijn de volgende:

- het realiseren van een dierenweide die voor een brede doelgroep een leuke en aantrekkelijke voorziening is. De bezoekers komen er voor hun plezier.
- de dierenweide is een ontmoetingsplek in het dorp. Het is dus meer dan een plek waar kinderen dieren ontmoeten. Ook eilandbewoners en/of recreanten ontmoeten er elkaar.

De doelgroepen

Een doelgroep is een groep mensen die een aantal gemeenschappelijke kenmerken hebben.

Doelgroepen voor de dierenweide zijn:

- kinderen (tot 12 jaar);
- jongeren (12 tot en met 20 jaar);
- ouderen
- gezinnen;

Bovenstaande is uiteraard van toepassing op eilandbewoners en recreanten.

Advies

Randvoorwaarden,

De commissie is unaniem van mening dat de kinderboerderij, in de vorm van een eenvoudige dierenweide met speelmogelijkheden voor jongeren van 2 tot 16 jaar, behouden moet blijven. Hierbij is het uitgangspunt om eenvoudig en simpel te beginnen met een dierenweide, waarbij de personele inzet minimaal is. Dit onder een aantal randvoorwaarden:

- de inrichting van de dierenweide moet voldoen aan het keurmerk voor kinderboerderijen (versie 2011);
- de eendenvijver en hertenaccommodatie worden opgeheven; het vrijkomende terrein wordt aangewend als speelterrein voor jongeren, wellicht een “spelvoorziening” voor ouderen, picknickweide, wandelpad voor zowel jongeren als ouderen etc.; dit heeft echter geen prioriteit en de uitwerking hiervan volgt in een later stadium.

- er moet een beheerder in vaste dienst zijn (12 uren per week);
- de dierenweide moet worden gerund met behulp van vrijwilligers;
- voor de exploitatie van de dierenweide is een jaarlijks budget nodig (voor exploitatieopzet zie hieronder);
- er wordt een 5 jaren plan opgesteld.
- een beperkt aantal dieren
- geen fokprogramma
- invulling met dieren die geen al te grote verzorging vergen en wel aantrekkelijk zijn voor bezoekers.
- (vooralsnog) geen openingstijden: dieren zijn te bezichtigen vanaf buitenzijde hekwerk.

Beheer

Vaste beheerder.

Over dit punt hebben we tijdens de bijeenkomsten op 7 juli en 12 augustus lang gesproken. Ook hebben wij hierover nogmaals advies ingewonnen bij onze adviseur de heer E. Franken. Zowel de commissie als de heer Franken zijn van mening dat voor de dierenweide een vaste beheerder noodzakelijk is en wel om de volgende redenen:

- de dierenweide moet een veilige plek zijn, die op een professionele wijze wordt gerund; het gaat hierbij om de volksgezondheid waarvoor de verantwoordelijkheid bij de gemeente ligt; de beheerder is hiervoor verantwoordelijk en zorgt ervoor dat de dierenweide voldoet aan alle eisen op het terrein van hygiëne, veiligheid, milieu e.d. (professionele zorg);
- de beheerder zorgt samen met de vrijwilligers voor het welzijn van de dieren en signaleert vroegtijdig ziektes;
- de beheerder zorgt samen met de vrijwilligers voor het onderhoud, schoonhouden van het gebouw en dierenweide;
- de beheerder zorgt voor de algemene veiligheid van bezoekers en vrijwilligers;
- de beheerder zorgt voor een goede (dieren) administratie, de noodzakelijke inenting, het bestellen van het voer, etc.;
- de beheerder begeleidt de vrijwilligers, maakt roosters en werkt mee met de vrijwilligers;
- de beheerder voert een register ten aanzien van alle activiteiten die (gaan) plaatsvinden.

Vrijwilligers kunnen veel werk verrichten. Daarbij ligt de nadruk op werkzaamheden die buiten de professionele zorg vallen. Deze zorg is de taak van de beheerder. Daarnaast bestaat de mogelijkheid voor maatschappelijke stages. Maar voor de continuïteit en de begeleiding van vrijwilligers is een vaste beheerder noodzakelijk. Daarbij gaan we uit van 12 uren per week (inclusief de weekenden):

- 10 uren voor begeleiding van- en meewerken met de vrijwilligers, professionele zorg voor de dieren, etc.
- 2 uren voor coördinatie, administratie e.d.;

Invulling beheer

Uit navraag bij de gemeentelijke organisatie blijkt dat binnen de formatie van de gemeentelijke buitendienst geen ruimte is voor het beheer van de dierenweide. De huidige beheerder van het overslagstation vertrekt per 1 januari 2012 en die uren vangt de buitendienst binnen de huidige formatie op. Ook de coördinator grijs verlaat midden 2012 de gemeentelijke organisatie en die uren gaat de buitendienst gedeeltelijk opvangen. Daarmee is de "rek er volledig uit" en is er geen enkele ruimte meer voor andere werkzaamheden. Uw raad is hierover, in het kader van de bezuinigingsvoorstellen en de beantwoording van vragen over de begroting 2011, al mondeling en schriftelijk geïnformeerd.

In de gemeentelijke begroting voor 2011 zijn 220 uren vrijgemaakt voor de kinderboerderij. Deze uren hebben betrekking op het reguliere (groen)onderhoud van het terrein en staan los van het beheer van de kinderboerderij. Ook als de kinderboerderij er niet meer zou zijn, moeten de medewerkers van de buitendienst dit werk verrichten.

Dit betekent dat er geld moet worden vrijgemaakt voor een beheerder. Zowel in de investerings sfeer (zie hieronder) als in de exploitatiesfeer is "sponsoring" een reële optie. Herberg Rijsbergen heeft een concreet aanbod gedaan om gedurende 5 jaar een bedrag gelijk aan de kosten van 4 uren beheerderschap (ca. € 4.800,-) beschikbaar te stellen voor de dierenweide. Dit bedrag kan worden aangewend om een gedeelte van de personeelslasten te dekken, of om bijvoorbeeld het voer voor de dieren en gedeelte van de andere exploitatielasten te bekostigen. Het is aan uw raad om dit aanbod al dan niet te accepteren.

Exploitatieopzet

In de exploitatieopzet hebben we de kosten van de inzet van gemeentelijke medewerkers en de post "facilitaire" ondersteuning niet meegenomen. Bij het eventueel opheffen van de kinderboerderij blijven deze kosten drukken op de gemeentelijke begroting. Het gaat dus om de "netto kosten" van de dierenweide.

Structurele uitgaven

Beheerder 12 uren per week	:	€ 14.400,--
Kap.lasten 2012	:	€ 3.370,--
Kap.lasten (nieuw hekwerk/gebouw € 32.200, 25 jr, 4,5%)	:	€ 2.015,--
Overige exploitatielasten	:	€ 3.700,--
Voer voor de dieren	:	€ 3.000,--
Totaal	:	€ 26.485,--

Voor de kinderboerderij is, als onderdeel van de herinrichting, een nieuw hekwerk nodig. Daarbij gaan we uit van hekwerk voor de dierenweide in de nieuwe opzet (dus zonder de hertenweide en eendenvijver). Dit vergt een investering van €22.200. Daarnaast is € 10.000,-- nodig voor een opknapbeurt van het gebouw en groot onderhoud. De jaarlijkse kapitaallasten van €2015,-- bij een afschrijving van 25 jaar tegen 4,5% rente- zijn meegenomen in bovenstaande opzet van de totale jaarlijkse uitgaven.

Hoe verder

De doorstart van de dierenweide heeft prioriteit. Na instemming van uw raad gaan wij verder met de concrete herinrichting van de dierenweide en het omliggende terrein. De doelgroepen gaan wij daarbij nauw betrekken. Ook gaan we de beheersvorm van de dierenweide onderzoeken, waarbij de optie van (het onderbrengen bij) een stichting open staat.

De invulling van de omgeving van de dierenweide vindt later plaats. Deze investeringen kunnen, met inachtneming van een eenmalige bijdrage van de gemeente van €32.000,--, budgettair neutraal verlopen. Daarbij gaan we de gemeentelijke bijdrage aanwenden als cofinanciering voor provinciale subsidiëring. De provincie staat welwillend tegenover het project. Daarnaast is een aantal particulieren/ondernemers bereid om in de investerings sfeer bij te dragen in de kinderboerderij.

Samengevat

Zoals gesteld zijn wij unaniem van mening dat de dierenweide op Schiermonnikoog een unieke voorziening is, die past bij het karakter van het eiland. Een voorziening die veel bezoekers trekt. Zowel eilanders als recreanten. Een voorziening die straks, in een nieuwe en frisse opzet, nog veel meer bezoekers kan trekken en daarmee een belangrijke impuls voor het toeristisch product Schiermonnikoog kan zijn.

Voorstel.

Wij stellen uw raad het volgende voor:

- jaarlijks € 26.485,-- in de begroting te ramen voor de dierenweide;
- een krediet van € 32.200 beschikbaar te stellen voor hekwerk en groot onderhoud/opknapbeurt van het gebouw.
- een besluit te nemen over het aanbod van de exploitanten van Herberg Rijsbergen om gedurende 5 jaar een bedrag gelijk aan de kosten van 4 uren beheerderschap (ca. € 4.800,--) beschikbaar te stellen voor de dierenweide. Hiermee gaat de gemeentelijke bijdrage terug naar € 21.585,--.

Commissie Kinderboerderij
de secretaris,

de voorzitter,

C.J. Boer

J. Dijkstra